

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.080/2025/8.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperesek:

felperes1 (cím) I. rendű

felperes2 (cím1) II. rendű

Az I.-II. rendű felperesek képviselője:

Melléthei-Barna Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: dr. Melléthei-Barna Márton Ádám ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (cím4; ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Győri Ítéltábla Pf.II.20.159/2024/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szombathelyi Törvényszék 41.P.20.074/2024/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a per fő tárgya tekintetében – az illetékre is kiterjedően – hatályában fenntartja.

A jogerős ítélet első- és másodfokú perköltségre vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi és kötelezi az alperes kiadóját, a név Zrt.-t (cím5), hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű felpereseknek együttesen 1.484.505 (egymilliónégyszáznyolcvannégyezer-ötszázöt) forint elsőfokú, 487.680 (négy száznyolcvanhétezer-hatszáznyolcvan) forint másodfokú, valamint 243.840 (kétszáznegyvenháromezer-nyolcszáznegyven) forint felülvizsgálati eljárási perköltséget.

A Kúria kötelezi az alperes kiadóját, a név Zrt.-t (cím5), hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára 140.000 (száznegyvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az ügyvéd foglalkozású I. rendű felperes név1 - a név2 társalapítója – édesapja, a II. rendű felperes az I. rendű felperes testvére, név1 nagybátyja. 2009-ben a II. rendű felperes alapította akkori házastársával – név3-val – a név4 Kft.-t. A társaság neve 2014-ben név5 Kft.-re változott, mert abban 70 %-os részesedést szerzett név6, a II. rendű felperes lányának (név7) akkori házastársa. A Kft. neve 2024. január 9-től név8 Kft., ügyvezetője név6, tagja név6, név7 és a II. rendű felperes. Korábban a Kft. jogi képviselőjét különböző társasági jogi és egyéb ügyekben ügyvédként az I. rendű felperes látta el.

[2] A Kft. egykori székhelye a cím6 számú ingatlan (a továbbiakban ingatlan) volt. Az ingatlan soha nem állt a Kft. tulajdonában, az 2014-től 2022 szeptemberéig 3/4-ed részben a II. rendű felperes, 1/4-ed részben az ő házastársa (név3) tulajdona volt, majd 2022. szeptember 26-án II. rendű felperestől ajándékozás jogcímén az I. rendű felperes szerezte meg az ingatlan 3/4 tulajdoni hányadát.

[3] Az ingatlan akkori tulajdonosai (a II. rendű felperes és név3), mint bérbeadók és a Kft. mint bérlő között 2014. április 19-én bérleti szerződés jött létre, mely szerint a bérbeadók 10 évre bérbe adták a Kft. részére az ingatlant azzal, hogy a bérlő a bérlemény tárgyát képező ingatlanban a saját költségén 2014. december 31. napjáig elvégzendő, tételesen is felsorolt beruházások, javítások ellenében a bérleti jogviszony fennállása alatt nem fizet bérleti díjat (4. pont) A bérleti jogviszony lejártá után a bérlőt nem illette meg térítés az értéknövelő beruházásaival kapcsolatban, mert a fizetendő bérleti díjban azt a felek elszámolták. (5. pont)

A szerződés 10. pontjában a bérbeadók hozzájárultak ahhoz, hogy a bérlő a bemutatott építési rajzoknak megfelelően a lakóházat és a gazdasági épületeket átalakítsa. A bérbeadók ahhoz is hozzájárultak, hogy a bérlő a bérleti jogviszony fennállása alatt saját költségén további átalakítási, felújítási munkálatokat végezzen az ingatlanban.

[4] Település Megyei Jogú Város Önkormányzata Jegyzője 201500032486 ÉTDR azonosító alatti, a Kft. kérelmére kiadott, 2015. szeptember 2-án kelt határozata alapján a Kft. beruházásában az ingatlan, mint pálinkafőzde bővítésének, kereskedelmi főzde kialakításának építési munkálatai kerültek elvégzésre. A beruházással összefüggő – elszámolási vagy tulajdonjogi – per nem indult, ilyen igény bejelentésére nem került sor.

[5] név6 a II. rendű felperes lányától 2019-ben elvált. 2021. februárja és 2022. októbere között a Kft. helyett (melynek bankszámláját inkasszó terhelte) a II. rendű felperes fizette meg az esedékes jövedéki adót 2,4 millió Ft összegben, 2022. októbere és 2024. áprilisa között ő fizette a Kft. helyett az (immár fióktelepi) ingatlan rezsiköltségeit és a vízmű által a késedelmes fizetés miatt kiszabott büntetést. A II. rendű felperes ügyvezetése alatt a NAV ellenőrzések mindig mindent rendben találtak. 2022. október 12. napján egy NAV ellenőrzés alkalmával az I. rendű felperes engedte be az ingatlanba a NAV járőreit, továbbá név6t és annak új párját (név9t). Utóbbi az ingatlan kulcsait magához vette és azokat az I. r. felperesnek nem volt hajlandó átadni. Az I. rendű felperes kihívta a rendőrséget, akik az esetről jelentést vettek fel, abban nem esik szó bántalmazásról vagy fenyegetésről.

[6] Az alperes a <https://hírportal> URL-en keresztül elérhető hírportal szerkesztői feladatát látja el. Kiadója a név Zrt. [Cg. 01-10-047955; székhelye:cím5]. Az alperes szerkesztésében jelent meg a hírportal oldalon dátum napján „cikk címe1 (videó)” címmel az alábbi – videót is tartalmazó – cikk, mely a mandiner.hu írására és a műsorcím című műsorában név6val készített interjúra utal.

[7] Az írás – egyebek mellett – az alábbiakat tartalmazta: „...megtörte a csendet név6, akit név1 nagybátyja és édesapja megkárosított. ... »Tönkretették a családomat, és fenyegettek« – idézte fel a név10 családban töltött éveit a hírportalnak név6. A férfi csaknem tíz évvel ezelőtt alapított közös pálinkafőzdet név1 nagybátyjával, felperes2fel. A cég jogi tanácsadója pedig név1 édesapja, felperes1 volt. név6 az évek alatt több mint nyolcvanmillió forintot fektetett ebbe a vállalkozásba, azonban állítása szerint felperes2 és felperes1 ezt az összeget saját kezükre játszották, a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat saját nevükre írtatták. ... A férfi (értsd: név6) most az állítja: őt rendszeresen fenyegették.”

[8] Az I.-II. rendű felperések sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet terjesztettek elő az alperesnél a törvényes határidőn belül, ennek azonban az alperes nem tett eleget.

A felperések keresete és az alperes ellenkérelme

[9] A felperések a törvényes határidőben érkezett keresetükben arra kérték a bíróságot, hogy kötelezze az alperest helyreigazító közlemény közzétételére a hírportal internetes oldalon a cikk megjelenésének helyén, a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon, azonos szedéssel és betűmérettel.

„Helyreigazítás:

[10] A <https://hírportál> oldalon a dátum napján „cikk címel (videó)” címmel megjelent írásunkban valótlanul állítottuk és híreszteltük, hogy név1 édesapja, felperes1 és név1 nagybátyja, dr. felperes2 megkárosította név6t és tönkretette a családját, illetve megfenyegette őt. Valótlanul állítottuk és híreszteltük továbbá, hogy név1 édesapja és nagybátyja a név5 Kft.-be név6 által befektetett 80 millió forintot saját kezükre játszották, valamint a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat saját nevükre írták. A valóság ezzel szemben az, hogy név1 édesapja és nagybátyja nem károsították meg név6t, illetve a családját nem tették tönkre, és nem fenyegették meg őt, a név6 által, a nevezett társaságba befektetett 80 millió forint összeget nem játszották a saját kezükre, a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat nem írták saját nevükre, ugyanis a vállalkozás tulajdonában nem is voltak ingatlanok.”

[11] A felperesek kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperes kiadóját perköltségük megfizetésére, melynek összegét 25 munkaóra felszámításával és 160 eurós ügyvédi munkadíj meghatározásával 4.000 Euróban határozták meg, amely után áfát is igényeltek, továbbá 21 465 forint úti- és postaköltséget számítottak fel.

[12] A felperesek a kereset jogalapjaként a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdését, 10. §-át valamint 12. § (1) és (2) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1) és (2) bekezdését és 496. §-át jelölték meg. Valótlan állításként jelölték meg, hogy megkárosították név6t (1. közlés), őt megfenyegették (2. közlés), tönkretették családját (3. közlés), 80 000 000 forint összegű befektetését saját kezükre játszották át (4. közlés) és a kft. tulajdonában lévő ingatlanokat saját nevükre írták (5. közlés). Utóbbival kapcsolatban előadták, hogy már csak azért sem írathatták a kft. nevén lévő ingatlanokat a saját nevükre, mert nem volt a kft. nevén ingatlan.

[13] Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte, meg nem engedett keresethalmazatra hivatkozással [Pp. 176. § (2) bekezdés a)–c) pontjai, Pp. 240. § (1) bekezdése és Pp. 496. § (6) bekezdése]. Erdemben a kereset elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte az alperes azzal, hogy a sérelmezett tényállítások megfelelnek a valóságnak. Előadta: a cikk részét képező videón név6 is úgy nyilatkozott, hogy a felperesek őt számtalan alkalommal megfenyegették. Valamennyi közlés igazolására indítványozta az interjúalany (név6) és név9 tanúként történő meghallgatását. Bizonyítékként csatolta Település Megyei Jogú Város Jegyzőjének határozatát arról, hogy a kft. az ingatlanon mintegy 80 millió forint értékű beruházást valósított meg. Közölte: a beruházást a felek nem számolták el, ezért a felperesek a gazdagodás megtérítésétől elzárkóztak. Ebben a körben kiemelték, hogy a bérleti szerződés 4. pontja szerinti megtérítési igény kizárása nem vonatkozott a bérleti szerződés 10. pontja szerinti további átalakítási, felújítási munkálatokból eredő bérleti igényekre. Az 5. közlés tekintetében előadták, hogy a leírtakat az olvasók úgy érthetik, hogy az ingatlanon megvalósult új felépítmény anélkül került a felperesek tulajdonába, hogy azok a gazdagodásukat a bérlőnek megtérítették volna.

[14] Az alperes esetleges pervesztessége esetére kérte a felperesek által felszámított perköltség mérséklését. Ebben a körben előadta, hogy a felperesek legalább 20 azonos tartalmú helyreigazítást kezdeményeztek, ehhez képest a felszámított ügyvédi munkadíj eltúlzott, valójában legfeljebb három ügyvédi munkaóra áll arányban a kifejtett ügyvédi tevékenységgel, összesen ezért legfeljebb 45 000 forint + áfa ügyvédi munkadíj számítható fel. Álláspontja szerint az aránytalanul magas perköltség megítélése a felperesek veszélyeztetné a sajtó működését.

[15] A felperesek ellenezték a tanúbizonyítási indítvány teljesítését azzal, hogy a bizonyítási indítvány nem felel meg a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontjában foglaltaknak, illetve az ellenkérelem maga a Pp. 199. § (2) bekezdés b)-c) alpontjának. Az ellenkérelem kellően pontos tényállítást nem tartalmaz, abból nem állapítható meg, hogy a felperesek

állítólagosan hol, mikor és milyen módon károsították meg, fenyegették meg, illetve tették tönkre a nyilatkozó személyt, illetve családját. Álláspontjuk szerint a tanúk személyének bejelentése nem helyettesíti a vele bizonyítani kívánt tény hiánytalan előadását. A bizonyítási indítvány fogantatásának akadályaként jelölték meg azt is, hogy a perfelvételi tárgyalástól távol maradó alperesi képviselő nem kérte a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja alapján az érdemi tárgyalás elhalasztását. Hivatkoztak továbbá arra, hogy a tanúvallomások eleve nem is alkalmasak a kifogásolt tények bizonyítására. Az esetleges dologi vagy tulajdonjogi igény megítélése kívül esik a sajtó-helyreigazítás keretein, illetve a tanúk meghallgatásával nem tisztázható. Utaltak arra is, hogy a bérleti jogviszony a kft. és az ingatlan mindenkori tulajdonosai között jött létre, ezért bármilyen igényt csak a kft. fogalmazhat meg és terjeszthet elő (nem név6).

Az első- és másodfokú ítélet

[16] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt a dátum napján a <https://www.hirportal.hu> oldalon „cikk címel (videó)” címmel közzétett cikk megjelenésének megfelelő szedési módban, betűmérettel, megjelenési helyen és időtartamban:

A <https://www.hirportal.hu> oldalon „cikk címel (videó)” címmel közzétett írásunkban valótlanul állítottuk és híreszteltük, hogy név1 édesapja, felperes1 és név1 nagybátyja, felperes2 megkárosította név6t és tönkretette a családját, illetve megfenyegette őt. Valótlanul állítottuk és híreszteltük továbbá, hogy név1 édesapja és nagybátyja a név5 Kft-be név6 által befektetett 80 millió Ft-ot saját kezükre játszották és a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat saját nevükre írták. A valóság ezzel szemben az, hogy név1 édesapja és nagybátyja nem károsították meg név6t, illetve a családját nem tették tönkre és nem fenyegették meg őt, a név6 által a nevezett társaságba befektetett összeget nem játszották a saját kezükre, a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat nem írták saját nevükre, ugyanis a vállalkozás tulajdonában nem voltak ingatlanok.”

[17] Az elsőfokú bíróság ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy a felperesek, mint egyetemleges jogosultak javára fizessen meg 4000 Euro + áfa ügyvédi munkadíjat és 21 465 Ft készkiadásból álló perköltséget. Az alperes kiadója által fizetendő illeték nagyságát 72 000 forintban határozta meg.

[18] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen az alperes alaki védekezésével foglalkozott. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy a Pp. 496. § (6) bekezdéséből nem vonható le olyan következtetés, hogy az egyidejűleg több személyt érintő, tartalmilag is szétválaszthatatlan, szorosan összekapcsolódó közlés esetén több felperes ne indíthatna együtt sajtó-helyreigazítási pert.

[19] A kereset érdemét illetően megállapította, hogy a PK. 14. számú állásfoglalás I. pontját a név6 nyilatkozatának valóságtartalmát az átvevő sajtószerv köteles bizonyítani. A tanúk meghallgatására irányuló alperesi bizonyítási indítvány teljesítését elsődlegesen azért mellőzte, mert hiányzott az érdemi tárgyalás elhalasztására irányuló alperesi kérelem. Az alperes a törvényi határidőben (a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig) ugyan felajánlotta a két tanú meghallgatását, de ezen célból elmulasztotta kérni az érdemi tárgyalás elhalasztását, így arra nem volt eljárásjogi lehetőség.

[20] A tanúbizonyítás mellőzése körében másodlagosan arra hivatkozott, hogy a beruházást nem a meghallgatni kért tanú, hanem kft. gyakorolta, az esetleges kötelmi vagy

dologi igény sajtóperben nem vizsgálható meg. A befektetés részletei és annak sorsa egyébként sem bizonyítható tanúk útján, a fenyegetés tényére nézve pedig mind az ellenkérelem, mind a bizonyítási indítvány is hiányos volt, mert nem tartalmazott tényelőadást arra vonatkozóan, hogy az állított fenyegetésre pontosan mikor, milyen módon, kinek a jelenlétében került sor. Az alperes ellenkérelmében foglaltakkal ellentétben az átlagolvasó az épületbővítményt érintő tulajdonszerzésre utaló részt úgy kellett, hogy értse, hogy a felperesek a kft. tulajdonában álló több ingatlanon szereztek tulajdonjogot, azokat a saját nevükre írták, vagyis tulajdonjogukat átvezették az ingatlan-nyilvántartáson. Rögzítette: ezzel szemben a volt székhelyi ingatlanon kívül egyéb, a Kft. tulajdonát képező ingatlanra az alperes nem is utalt. A cikk utolsó közlését a tulajdoni lap cáfolta, a székhelyen lévő ingatlan nem volt soha a kft. tulajdonában, 2022 szeptemberében az I. rendű felperes sem a kft.-től szerezte meg az ingatlan $\frac{3}{4}$ tulajdoni hányadát.

[21] A keresetet részben elutasító rendelkezés a való tényeket megjelenítő részből a 80 millió forintos beruházásra vonatkozó elemet érintette, tekintettel arra, hogy magának az I. r. felperesnek a személyes meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy a befektetés összegét vitatja, annak tényleges összege bizonyítatlan.

[22] A felperesek javára megítélt munkadíj vonatkozásában annak mérséklésére nem látott lehetőséget, figyelemmel a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. sorszámú precedens ítéletére. Kiemelte: az óradíj szabad megállapodás része, az kétségtelenül magas, de nem aránytalanul eltúlzott és nem ellentétes a józan ésszel sem. Az elsőfokú bíróság szerint a perköltség tekintetében alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a magas perköltség a sajtó feladatának ellátását korlátozná, tekintettel arra, hogy amennyiben a sajtó mindenben eleget tesz az alkotmányos és törvényes kötelezettségeinek, pervesztessége és perköltségfizetési kötelezettsége nem merül fel.

[23] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta és a helyreigazítás szövegét az alábbiak szerint határozta meg.

Helyreigazítás:

[24] A <https://www.hirportal> oldalon dátum napján „cikk címel (videó)” címmel közzétett írásunkban valótlanul állítottuk és híreszteltük, hogy név1 édesapja (felperes1) és név1 nagybátyja (felperes2) megkárosította név6t, tönkretette a családját, megfenyegette őt, illetve a név5 Kft.-be név6 által befektetett 80 millió Ft-ot a saját kezükre játszották, a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat saját nevükre írták. A valóság az, hogy a kft. tulajdonában nem voltak ingatlanok”.

[25] A másodfokú bíróság megállapította ítéletének rendelkező részében, hogy az alperes az elsőfokú ítélettel meghatározott határidőn belül és módon addig köteles biztosítani a helyreigazító közlemény elérhetőségét, amíg a cikk is elérhető, de legalább 30 napig.

[26] A másodfokú bíróság az I. és II. r. felperest, mint együttes jogosultakat megillető elsőfokú perköltség összegét 3657,6 Euróra és 21 465 forintra leszállította.

[27] Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[28] Kötelezte az alperes által szerkesztett lapot kiadó név Zrt.-t, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. r. felpereseknek, mint együttes jogosultaknak 1219,2 Euró másodfokú perköltséget, az ugyanezen szervezet által megfizetendő fellebbezési illeték összegét pedig 96 000 forintban állapította meg.

[29] Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

[30] A fellebbezés, illetve a fellebbezési ellenkérelem tartalmára figyelemmel a másodfokú bíróság külön rögzítette azt, hogy a felülbírálat során csak az elsőfokú eljárásban már rendelkezésre álló adatok és előterjesztett bizonyítási indítványok, bizonyítékok voltak figyelembe vehetőek. figyelemmel arra is, hogy a sajtó-helyreigazítási perben nincs helye utólagos bizonyításnak, tekintettel különösen arra is, hogy a speciális eljárásban a perindítást megelőző kötelező előzetes eljárásban is csak akkor jogszerű a helyreigazítás megtagadása, ha a kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfolható. Ebből következően nincs mód a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően a peres felek által előterjesztett bizonyíték figyelembevételére és a kért bizonyítás teljesítésére.

[31] A másodfokú bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy van-e helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének. Arra a megállapításra jutott, hogy az érdemi tárgyalás elhalasztásának a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott konjunktív feltételei nem álltak fenn, az alperes által indítványozott bizonyítást az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte.

[32] A másodfokú bíróság a fellebbezést összességében csak az elsőfokú ítéletben a felperesek javára megállapított ügyvédi munkadíj kisebb része vonatkozásában találta alaposnak, illetve indokoltnak minősítette az ítélet végrehajthatósága érdekében a helyreigazító közlemény újrászövegezését.

[33] A másodfokú bíróság a bizonyítás mellőzése helyességének körében rögzítette a sajtó-helyreigazítási eljárásban a Pp. 498. § (1) bekezdése esetében korlátozott a bizonyítás felvétele (csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak vagy amelyeket a felek legkésőbb a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig felajánlottak). Ha a sajtószerv nem rendelkezik azokkal a bizonyítékokkal, amelyekkel a sajtóközlemény vitatott tényállításainak a valóságát igazolni tudja, ezek beszerzésére részére a perben külön határidő nem biztosítható.

[34] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a Pp. 494. §-ában rögzített felhatalmazás alapján a bizonyítás lehetséges körében többletkövetelmények állnak fenn, a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja kettős feltételhez köti a tárgyalás bizonyítása érdekében történő elhalasztást (ilyen irányú kérelem és az alkalmasság, illetve eredményesség valószínűsítése). A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bizonyítás elrendelésének feltétele az is, hogy annak érdekében az indítványozó fél kéri a tárgyalás elhalasztását, amely feltételezi azt, hogy a fél vagy jelen van a tárgyaláson és ott kéri a halasztást, vagy azt a tárgyalás előtt írásban kéri. A másodfokú bíróság szerint az érdemi tárgyalás elhalasztásának másik esetkörében (ha az elrendelt bizonyítás lefolytatásának a fél körülményein kívül eső akadálya van) ugyancsak feltétele a halasztásnak, hogy a bizonyítást indítványozó fél a bizonyítás lefolytatását továbbra is kérje, amely ugyancsak feltételezi azt, hogy a fél vagy jelen van a tárgyaláson vagy előtte tájékozódott arról, hogy az általa kért bizonyítás elrendelésére nem került sor és azt írásban kéri. Ezen túlmenően szükséges az eredményesség, illetve az alkalmasság valószínűsítése. Ez utóbbi kérdésekben a keresetben sérelmezett és bizonyított állításokra szorítottan az ellenkérelem tartalma és a bizonyítási indítvány együttesen vizsgálendő.

[35] A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy mindezek figyelembevételével indokolt volt a bizonyítás mellőzése, mert az alperes a törvényi határidőben a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig ugyan felajánlotta a két tanú meghallgatására irányuló bizonyítást, azonban a tárgyaláson nem jelent meg, halasztásra irányuló kérelmet írásban nem terjesztett elő.

[36] A másodfokú bíróság szerint a felajánlott bizonyítás alkalmassága és eredményessége körében sem tett eleget a törvényi követelményeknek az alperes. Ehhez ugyanis szükség lett volna arra, hogy a védekezést megalapozó tényeket olyan

részletezettséggel terjessze elő, hogy az tartalmazza azon konkrét tényeket, amelyekre figyelemmel a videóban nyilatkozó személy cikk által átvett tényállításai valónak tekinthetők. Ezt a tényállást a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel nem a perben lefolytatandó bizonyításból kell megismernie és előadnia az alperesnek, illetve megismerni a felperesnek. Az utólagos bizonyítás kizártsága miatt kiemelt jelentősége van annak, hogy még a perfelvételi szakban meg tudja tenni a felperes az alperes írásbeli ellenkérelmére vagy legkésőbb a sajtóper perfelvételi tárgyalásán szóban előadott alperesi ellenkérelemre, a felajánlott bizonyítás alkalmasságának/eredményességének cáfolatára vonatkozó nyilatkozatát, illetve ő is előterjeszthesse e körben a bizonyítékait és bizonyítási indítványait.

[37] A másodfokú bíróság kiemelte: a sajtó-helyreigazítási perben speciális körülményekre figyelemmel a bizonyító félnek részletes tényelőadást kell tennie bizonyítási indítványában azon körülményekről, amelyekből a felajánlott bizonyítás alkalmasságára, eredményességére lehet következtetni. Jelen esetre nézve azt állapította meg, hogy az alperes írásbeli ellenkérelmében a sérelmezett őt tényállítás valóságát megalapozó olyan, konkrétumokat is tartalmazó tényállást, amelyre bizonyítás lenne lefolytatható és bizonyítási indítványa eredményessége és alkalmassága tekintetében érdemben semmit nem adott elő.

[38] A másodfokú bíróság értékelése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének [14]–[17] bekezdéseiből nem állapítható meg egyértelműen, hogy a bizonyítás alkalmatlansága körében írtakat a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja második feltétele (a felajánlott bizonyítás alkalmassága és eredményessége valószínűsítése körében) vagy a Pp. 275. §-a keretében fejtette ki, az abban foglaltakkal azonban a másodfokú bíróság a Pp. 498. § (2) bekezdése a) pontja szerinti valószínűsítés körében egyetértett.

[39] A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a cikkben az általánosság szintjén megjelenő cselekmények („megkárosították”; „tönkretették a családját”; „fenyegették”; „a vállalkozásba befektetett vagyonát saját kezükre játszották”; „a vállalkozás tulajdonában álló ingatlanokat saját nevükre írtatták”) tekintetében már az ellenkérelemnek meg kellett volna jelenítenie a felperesek terhére állított jogsértő magatartást igazoló – tanúkkal igazolni kívánt – részleteket. Elő kellett volna adni azt, hogy a fenyegetés miben áll, hol, mikor, ki által valósult meg és ki volt még jelen. A „tönkretétel” tekintetében annak ténybeli alapja nem volt megállapítható és sem az, hogy kit kell érteni pontosan név családja alatt és konkrétan miben áll a tönkretétel. A másodfokú bíróság szerint a „megkárosítás” megfogalmazás tekintetében is csak sejthető az, hogy a név tag által eszközölt tagi hozzájárulásnak a kft. által a bérelt ingatlanra fordítása és a bérlet megszűnésével a bérlői beruházás elszámolásának elmaradása lehet a háttérben, de az ellenkérelem nem vezet le azt, hogy a Kft. által eszközölt beruházás ellentételezésének hiánya miért tekinthető a tag kárának, és ha a szerződés hivatkozott pontjai alapján a bérlő sem lépett fel, úgy a tag oldalán kár miként keletkezhett. Mindezek kifejtése esetén terjeszthették volna elő a felperesek még ugyancsak a perfelvételi szakban az ellenkérelemben foglaltak és a felajánlott bizonyítás alkalmassága cáfolatára szolgáló saját bizonyítási indítványukat

[40] A másodfokú bíróság szerint az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy több állítás valósága a bizonyítandó állítás jellege okán eleve nem volt tanúbizonyítás útján igazolható. Az erre vonatkozó megállapítás ezért nem sérti a Pp. 268. § (1) bekezdését. A könyvelés irataival és a mérlegek alapján tisztázható az, hogy az idegen ingatlanon elvégzett bérlő által végzett beruházásberuházás a Kft. eszközeként nyilván volt-e tartva, illetve, miként tartották nyilván a név által a Kft.-nek nyújtott hozzájárulást, arról miként állapodtak meg az érdekeltek, annak mi lett a sorsa és annak értéke milyen okokból változott. A másodfokú bíróság helyesnek minősítette azt a megállapítást, hogy a tulajdoni lap igazolja azt, hogy a bérelt ingatlan nem állt a Kft. tulajdonában. A tanúk esetleges előadása nem lehet alkalmas azon állítás igazolására, hogy a felperesek több ingatlant írtattak át a Kft.-ről a saját nevükre.

[41] Összességében megállapította a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy az érdemi tárgyalás elhalasztásának a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételei hiányoztak és az indítványozott bizonyítás a Pp. 498. § (3) bekezdése alapján mellőzendő volt – ebből következően az alperes a sérelmezett öt állítás valóságát nem bizonyította, így helyreigazításnak van helye.

[42] A másodfokú bíróság a helyreigazító közlemény tartalma körében annyiban találta helyesnek az alperes fellebbezését, hogy – az ingatlanokra vonatkozó való tények feltűntetése kivételével – nem volt indokolt a való tények megjelenítéseként a közlemény első részében foglaltak pusztá megismétlése, így a másodfokú bíróság álláspontja szerint a PK. 15. számú állásfoglalás alapján a való tényeket csak szükség szerint kell a közleménynek tartalmaznia, többlettartalmat nem hordozó duplázásuk a helyreigazítás terjedelme és tartalma szempontjából is szükségtelen. A feleslegesnek bizonyuló részeket a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részbeni megváltoztatásával mellőzte a helyreigazítás szövegéből. Ilyen körülmények között az egyértelműség érdekében a másodfokú bíróság a helyreigazító közleményt újrászövegezte.

[43] A másodfokú bíróság abban is pontosította az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy a helyreigazító közlemény a sérelmezett cikk elérhetőségének idejéig, de legalább 30 napig legyen elérhető. Azért tartotta szükségesnek rögzíteni a másodfokú bíróság a helyreigazítási kérelemmel egyezően, hogy ne következhesen be az, hogy az alperes egy formális, csak nagyon rövid ideig elérhető helyreigazítással, majd az eredeti cikk és a helyreigazítás eltávolításával is eleget tehessen az elsőfokú ítéletben foglaltaknak.

[44] A másodfokú bíróság az elsőfokú perköltség tekintetében arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes fellebbezésével szemben a Ptk. dispozitivitása lehetővé tette a kirovó és lerovó pénznem Euróban történő meghatározását. Az ilyen meghatározás a végrehajtásnak nem akadály. Annak sem tulajdonított jelentőséget a másodfokú bíróság, hogy az ún. „tükörperekben” milyen összegű ügyvédi munkadíjat állapítottak meg. Irányadónak tekintette a másodfokú bíróság a perköltség mértéke és a sajtó működésének veszélyeztetése közötti összefüggés hiánya körében az elsőfokú bíróság álláspontját. A másodfokú bíróság ugyanakkor a felhívott precedensképes kúriai határozat fényében is indokoltnak látta a felperesek által felszámított ügyvédi munkadíj kisebb mérséklését. A másodfokú bíróság rögzítette: a felperesek által felszámított ügyvédi munkadíjban az óradíj összege nem volt ellentétes a piaci viszonyokkal és a józan ésszel. Ugyanakkor a keresetlevél előterjesztéséig felszámított 14 órányi munkamennyiség vonatkozásában értékelendőnek találta azt, hogy az azonos tartalmú cikkek miatt indult mintegy 20 „tükörperre” figyelemmel nem lehet reális a jelen perben felszámított 14 órányi munkamennyiség. A felperesi oldalnak csak egyszer kellett a helyreigazítás iránti kérelmet és a keresetlevelet megszövegezni, a másodfokú bíróság értékelése szerint életszerűen az ügyféllel való kapcsolattartás sem úgyszerként zajlott, emiatt az erre eső munka megoszlik a mintegy 20 per között és a kereset adott perre egyediesítése csak kisebb időráfordítást igényel. A másodfokú bíróság ezért mérlegeléssel a kereset előterjesztéséig indokolható munkaidő-szükségletet 7 órában, így a teljes munkamennyiséget (7+11=) 18 órában, így az áthárítható elsőfokú ügyvédi munkadíj összegét 2880 Euró+áfa összegben határozta meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[45] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen kérte annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan pedig a perköltség leszállítását kérte, az első- és másodfokú eljárásban összesen 60 000-60 000 forint összegre.

[46] Az alperes megsértett jogszabályként hivatkozott a Pp. 268. §-ára, a Pp. 276. § (1) és (4) bekezdésére, a 275. §-ára, valamint a 498. § (1) bekezdésére.

[47] Az alperes alapvetően az általa felajánlott tanúbizonyítás mellőzését kifogásolta azzal, hogy a tanúbizonyítás bejelentésével egyidejűleg kellő határidőben megjelölte a valótlan tényállításokat, megtörtént annak valószínűsítése, hogy a tanúbizonyítás eredményre vezethet, hiszen a meghallgatni kért név⁶ a cikkhez tartozó videóban is nyilatkozott az őt ért atrocitásokról, fenyegetésekről, a keletkezett károkról, név⁹ pedig jelen volt a fenyegetéssel érintett eseményeknél. Az alperes alapvetően kifogásolta azt a körülményt, hogy a tanúk meghallgatása nélkül határozott a bíróság a tanúvallomások bizonyításra alkalmasságát illetően. Az alperes álláspontja szerint a meghallgatni kért tanúk mind a fenyegetésekről, mind a vagyon átjátszásáról, mind a keletkezett kárról nyilatkozni tudnak. Az alperes szerint eleget tett a bizonyítási indítványok bejelentésével és megjelölésével a Pp. 275. § (1) bekezdésében, illetve a Pp. 284. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek, hiszen indítványát kellő időben, a perfelvétel lezárása előtt előterjesztette. Mindezek alapján indokoltnak találta a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését a tanúk meghallgatásának előírásával.

[48] A perköltség tekintetében az alperes előadta, hogy felperesenként csupán 60 000-60 000 forint tekinthető indokoltnak, illetve álláspontja szerint kizárólag forintban lehet a perköltséget megállapítani, és ehhez kapcsolható adott esetben áfa-fizetési kötelezettség. Az alperes egyrészt előadta, hogy túlzottan magas a felperesek által alkalmazott óradíj (160 euró), de különösen sok a beállított munkaóra, munkamennyiség, figyelemmel a mintegy 20 db párhuzamos perre („tükörperek”) – miközben adott esetben csak a fejléceket kell kicserélni. Az alperes elképzelhetetlennek minősítette, hogy ügyenként 30-30 óra munkaidő-ráfordítás lenne szükséges a közel azonos tényállás mellett. Az alperes szerint a felhívott kúriai precedens ítélet (Pfv.II.20.887/2023/6.) sem zárja ki a munkadíj mérséklését, mert a jelen esetben az kirívóan eltúlzottnak tekinthető. Álláspontja szerint a rendkívüli összegű perköltség összességében már veszélyezteti a sajtó működését is.

[49] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték annak helyes indokai alapján. Álláspontjuk szerint az eljáró bíróságok az alperes által felajánlott bizonyítást megalapozottan mellőzték, tekintettel arra, hogy a perfelvételei tárgyaláson meg sem jelenő alperesi képviselő nem kérte a tárgyalás elhalasztását (tanúbizonyítás céljából sem), valamint indítványában konkrétan nem jelölte meg, hogy pontosan mikor, hol, hogyan, mivel bekövetkezett tények bizonyítására lennének alkalmasak a tanúk, így a valószínűsítés követelményének sem felelt meg az indítvány. Megjegyezték, hogy időközben egy büntetőeljárás során név⁶ közokiratban nyilatkozott arról, hogy a riport külön felkérésre készült, az abban foglaltak érdemben nem felelnek meg a valóságnak, ezért bocsánatkérést gyakorolt.

[50] A perköltség tekintetében előadta, hogy nem tilos annak euróban történő kikötése, figyelemmel a szerződéses szabadság elvére és arra, hogy azt jogszabály nem zárja ki. A felperesek álláspontja szerint az alkalmazott óradíj sem tekinthető eltúlzottnak, minden esetben érdemben elvégzett munka van a jelzett munkaórák mögött. Álláspontjuk szerint természetesen az érvényesített perköltség nem veszélyezteti a sajtó működését.

A Kúria döntése és jogi indokai

[51] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét részben találta alaposnak az alábbiak szerint.

[52] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető fellebbezési perorvoslat, melynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. Rendkívüli jogorvoslati jellegéből következően funkciója a kérelmet előterjesztett fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása.

[53] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[54] A jelen esetben a Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy az alperes által felajánlott bizonyítás mellőzése megsértette-e a Pp. általános, illetve sajtó-helyreigazításra vonatkozó speciális bizonyítási eljárási szabályait vagy sem, illetve amennyiben ebben a vonatkozásban a felülvizsgálati kérelem nem alapos, helye van-e a felperesek perköltség iránti igényre mérséklésének.

[55] A Pp. 268. § (1) bekezdése a bizonyítási eszközzeiről szólva azt tartalmazza, hogy a bizonyítási eszköznek alkalmasnak kell lennie arra, hogy igénybevételével a bíróság a perben jelentős tények megállapításához felhasználható, a mérlegelés során figyelembe vehető bizonyítékhoz juthasson. A (2) bekezdés szerint bizonyítási eszközként különösen tanú, szakértő, okirat, képfelvétel, hangfelvétel, kép- és hangfelvétel, valamint egyéb tárgyi bizonyítási eszköz vehető igénybe.

[56] A Pp. 276. § (1) bekezdése szerint a bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el. A (3) bekezdés értelmében a bíróság a fél által előterjesztett bizonyítási indítványhoz, a bizonyítás felvétele tárgyában hozott határozatához nincs kötve. A (4) bekezdés szerint a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, ha a bizonyítási indítványt a fél nem e törvényben foglaltaknak megfelelően terjeszti elő, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik [a] pont]. Az (5) bekezdés szerint a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen.

[57] A sajtó-helyreigazítás olyan speciális eljárásnak minősül, amely esetében a bizonyítás szabályai eltérőek lehetnek az általános szabályoktól.

[58] A Pp. 498. § (1) bekezdése szerint az érdemi tárgyaláson bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak vagy amelyeket a felek legkésőbb a perfelvételt lezáró végzés meghozataláig felajánlottak. A perben utólagos bizonyításnak nincs helye. A (2) bekezdés szerint az érdemi tárgyalást akkor lehet elhalasztani, ha ezt valamely fél kéri és a már feltárt bizonyítékokkal vagy egyéb módon valószínűsíti, hogy az általa felajánlott bizonyítás alkalmas és eredményes lehet a keresetben, illetve védekezésben előadottak igazolására vagy cáfolatára [a] pont], vagy az elrendelt bizonyítás lefolytatásának a fél körülményein kívül eső akadálya van és a bizonyítást indítványozó fél a bizonyítás lefolytatását továbbra is kéri; a távol lévő fél e nyilatkozatának beszerzése érdekében a tárgyalás elhalasztásának nincs helye [b] pont]. A (3)

bekezdés szerint a (2) bekezdésben a b) pontban meghatározott feltételek hiányában a bíróság a bizonyítás elrendelését, illetve lefolytatását mellőzi.

[59] A felperesek álláspontja szerint az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy az alperes által előterjesztett bizonyítási indítvány hiányos volt, ezért megalapozottan mellőzték a tanúbizonyítás elrendelését. Az alperes álláspontja ezzel szemben az volt, hogy az általa meghallgatni kért tanúk egyértelműen hozzájárulhattak volna a tényállás tisztázásához, hiszen éppen a meghallgatni kért név⁶ volt a felperesek által többszörösen megfenyegetett fél, név⁹ pedig a kft. ügyvezetőjeként több esetben tanúja volt a felperesek fenyegető magatartásának.

[60] A másodfokú bíróság az indítványozott tanúbizonyítás elrendelése mellőzését éppen a sajtó-helyreigazítás speciális szabályaira figyelemmel tartotta megalapozottnak, hivatkozva arra is, hogy a sajtószervnek már a sajtóközlemény megjelentetésekor rendelkeznie kell az állítások igazolására alkalmas bizonyítékokkal, azokat nem a peres eljárás kapcsán kell „beszereznie”. Kiemelte azt is, hogy a sajtószerv a mástól származó értesülés valóságtartalmát is maga köteles bizonyítani.

[61] A Pp. 275. § (1) bekezdése szerint a bizonyítási indítványában a fél köteles megjelölni a bizonyítani kívánt tényt és a bizonyítási eszközt. A Pp. 284. § (1) bekezdése szerint tanúbizonyítási indítvány esetén be kell jelenteni a tanú nevét és idézhető címét. Ha a bizonyítási indítvány ezen feltételeknek nem felel meg, a már idézett Pp. 276. § (4) bekezdés a) pontja alapján a bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését.

[62] A Kúria szerint a jelen esetben az összes körülmény mérlegelésével megállapítható volt az, hogy a tanúbizonyításra vonatkozó általános és speciális szabályokat a másodfokú bíróság nem sértette meg, amikor megalapozottnak találta a tanúbizonyítás mellőzését. Az alperes ugyanis a tanúbizonyítás iránti indítványában konkrétan nem jelölte meg, hogy a tanúk pontosan milyen körülményekről tudnak beszámolni. Nem jelölte meg tehát azt, hogy a tanúk mikor bekövetkezett, alapvetően milyen tartalmú fenyegetések igazolását tudják alátámasztani. Valóban nem az az elvárás az indítvánnyal szemben, hogy az indítványozó fél pontosan jelölje meg a tanúk lehetséges előadásának pontos tartalmát (amint arra az alperes hivatkozott), azonban nem elegendő a tanú tudomására vonatkozó általános, minden konkrétumot nélkülöző utalás, hiszen ez kizárja a felperesek oldalán a tárgyalásra való felkészülés érdemi lehetőségét, ha nem lehet arról információt kapni, hogy milyen keretek között történik, mire vonatkozik a tanúk nyilatkozata. Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy helytelen az alperes azon álláspontja, hogy pusztán a tanúbizonyítás bejelentése és annak a bizonyítási érdekekkel összekötése a bizonyítandó tények körülményeinek meghatározása nélkül azért lenne lehetséges, mert nem a félnek, hanem a tanúnak kell beszámolni a releváns tényekről. A fél állítási kötelezettségét nem pótolhatja tanú esetleges, nem kellően körül határolt tényekről való jövőbeni nyilatkozatára való utalás.

[63] A jelen esetben az alperes tanúbizonyítási indítványa ezen a körön nem lépett túl, konkrétumokat nem tartalmazott, vagyis a tanúbizonyítás alkalmasságának és eredményességének a törvény által megkövetelt valószínűsítése ténylegesen elmaradt.

[64] A Kúria szerint arra is helytállóan hivatkozott a másodfokú bíróság, hogy a perfelvételi tárgyaláson az alperes képviselője nem jelent meg és nem kérte ezt megelőzően írásban sem a bizonyítás érdekében a tárgyalás elhalasztását, márpedig a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja szerint az érdemi tárgyalás elhalasztását annak egyik törvényben előírt feltétele az erre vonatkozó kérelem előterjesztése. Mindezekre figyelemmel a Kúria szerint megállapítható volt, hogy az eljáró bíróságok megalapozottan döntöttek az alperes tanúbizonyítási indítványának mellőzéséről.

[65] Az alperes másodlagos felülvizsgálati kérelmében a felperesek által érvényesített perköltséget kérte mérsékelni azzal, hogy egyrészt eltűzött az érvényesített óradíj mértéke, másrészt pedig ugyancsak eltűzött az érvényesített munkaidő-ráfordítás nagysága is. A 160 Euro összegű óradíj tekintetében előadta, hogy az közel 64 000 forintnak tekinthető (400 forintos árfolyammal számolva), amely a gyakorlat ismeretében kirívóan eltűzött. Előadta továbbá azt is, hogy a felperesek azonos tárgyban, azonos közlemény miatt, azonos tartalmú helyreigazítási igénnyel 20-at meghaladó sajtó-helyreigazítási pert kezdeményeztek, a jogi érvelés gyakorlatilag minden esetben azonos, a beadványok „egyediesítése” nem igénnyel olyan munkaidő-ráfordítást, mint amelyet a felperesek érvényesítenek.

[66] A felperesek ezzel kapcsolatban előadták, hogy az óradíj nem tekinthető olyan kirívóan magasnak, amelynek mérséklése lenne indokolt. Az egyes „tűkörperek” minden esetben eseti, egyedi felkészülést igényeltek, a valós munkának megfelelő mennyiségű munkaórát számoltak fel.

[67] A Kúria ezt a kérelmet részben találta alaposnak.

[68] A bírósági eljárásokban megállapítható ügyvédi költségekről szóló, a perbeli időszakban hatályos 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdése szerint az ügyvéd által képviselt fél ügyvédi költségként a fél és az ügyvéd között létrejött ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj összegét számolhatja fel. Az Ükr. 3. § (6) bekezdése szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel.

[69] A Kúria egyetértett annyiban az eljáró bíróságokkal, hogy önmagában a mintegy 64 000 forint+áfa óradíj (160 Euro) kiemelkedően magas összegű ugyan, de nem tekinthető olyan mértékben kirívónak, amely az összszerszerűség mérséklését önmagában indokolná.

[70] A másodfokú bíróság a Kúria irányadó gyakorlatával összhangban fejtette ki a jogerős ítéletben azt, hogy önmagában az IM rendelet 2. § (2) bekezdése a jogi képviselő által felszámított munkaóra és az óradíj mérséklésének lehetőségét nem zárják ki. A Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú precedens határozatában foglalt jogértelmezése szerint az IM rendelet 2. § (2) bekezdése feljogosítja a bíróságot, hogy a kikötött ügyvédi munkadíjat kivételes esetben mérsékelheti, amennyiben a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység és a munkadíj között aránytalanság áll fenn, azonban az arányos munkadíj méltányosságból történő mérséklésére nincs jogszabályi lehetőség. A szerződésben megállapodott munkadíj bíróság általi mérséklése – a szerződés tartalmának szabad meghatározása alapelvével szemben – kivételes és ebből adódóan szűken értelmezendő, az óradíj mértékére legfeljebb akkor terjedhet ki, ha az a piaci viszonyokkal és a józan ésszel (Alaptörvény 28. cikk) nyilvánvalóan ellentétes, kirívóan eltűzött mértékű. Az aránytalanság vizsgálatát az ügyvéd ténylegesen elvégzett tevékenységének és az ügyvédi munkadíjnak az egybevetésével kell elvégezni.

[71] Jelen ügyben a felperesek a megbízási szerződés kivonatát a felülvizsgálati eljárás során csatolták, e kivonat 1. pontjából kitűnően a felperesek és jogi képviselőjük között 2024. június 24-én jött létre megbízási szerződés, amelynek eleget téve az I. és II. rendű felperesek képviseletét a jogi képviselő valamennyi sajtó-helyreigazítási és személyiségi jogi perben ellátja, amelyért a felperesek óránként 160 euró+áfa megbízási díj fizetésére vállaltak kötelezettséget. A megállapodás 4. pontja értelmében a megbízási szerződést a felek 2025. január 29-én módosították akként, hogy a felperesek jogosultak forintban érvényesíteni az ellenérdekű féllel szemben a perköltség iránti igényt azzal, hogy az elszámolás során a 2025. január 29-ei időpontot figyelembe véve az átváltási árfolyam pernyertesség esetén 408 forint/euró.

[72] Ezen peradatok alapján a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül következtetett arra, hogy az adott ügyben az ügyvédi tevékenység óradíjának mértéke (160 euró) a piaci viszonyokkal és a józan ésszel nyilvánvalóan nem ellentétes, az óradíj mérséklésének mellőzése ezért nem sérti az alperes által megjelölt eljárási szabályokat.

[73] A Kúria egyetértett a másodfokú bíróság ítéletének azon indokaival is, hogy a felperes által a keresetlevél megszerkesztésével és a pert megelőző konzultációval összefüggésben felszámított 14 munkaóra – kifejezetten a felperes által kezdeményezett számos azonos tárgyú perre tekintettel – nyilvánvalóan eltúlzottnak minősíthető. Az elsőfokú eljárásra felszámított munkaórák számának további mérséklésére a felülvizsgálati kérelemben előadottak nem szolgáltattak kellő indokolásul, nem sérti a megjelölt jogszabályokat az, hogy a másodfokú bíróság a tárgyalásra felkészüléssel felmerült munkaórát, az utazással és a tárgyaláson megjelenéssel összefüggésben felmerült munkaórákat nem mérsékelte. A másodfokú bíróság a jogerős ítélet indokolása során nem sértette az IM rendelet 2. § (2) bekezdését, mert részletesen számot adott arról, hogy az elsőfokú eljárás során ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység miatt áll arányban az általa meghatározott ügyvédi munkaórákkal. Ezt meghaladóan a másodfokú bíróság a felülbírálati eljárás során a felperesek fellebbezési ellenkérelem előterjesztéséért felszámított további 6 munkaórát nem mérsékelte. E rendelkezés az alperes által megjelölt jogszabályokat [Pp. 81. § (1) bekezdés, IM rendelet 2. § (1) bekezdés] nem sérti, ennélfogva a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését az alperes által e körben felhozott érvelése sem szolgáltattott kellő okot.

[74] Azt azonban az alperes alappal sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a jogerős ítéletben az alperest idegen pénznemben marasztalta a perköltség megfizetésére. A jogerős ítélet a pénznemet érintően jogkérdésben eltért a Kúria közzétett határozatától a következők szerint.

[75] A Pp. 80. §-a alapján a perköltség a félnél – a perben vagy azt megelőzően – a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült minden költség, ideértve a bíróság előtt történő megjelenéssel szükségképpen felmerült keresetkiesést is. Az IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a perben a fél felszámítással [Pp. 81. § (1) bekezdés] kérheti a bíróságtól, hogy a perköltség egyik elemeként az ügyvédi munkadíjat olyan összegben határozza meg, amely megegyezik a fél és az ügyvéd közötti megbízási díjjal, amelynek okirati bizonyítéka a megbízási szerződés. A perköltség összegét a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a bíróság határozza meg, az IM rendeletben meghatározott indokolási kötelezettség mellett [IM rendelet 2. § (2) bekezdés] a bíróság jogosult annak mérséklésére is.

[76] Mindezek alapján a Kúria úgy ítélte meg, hogy a per főtárgya tekintetében a jogerős ítélet megfelelt a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályoknak, ezért a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján e körben a jogerős ítéletet hatályban fenntartotta.

[77] A Kúria ugyanakkor a felülvizsgálati eljárásra nézve felszámított munkaóra mennyiségét eltúlzottnak ítélte meg, figyelemmel arra is, hogy közvetlen tapasztalata van a felperesek által kezdeményezett azonos tematikájú perekben, a felperesek által felülvizsgálati ellenkérelemként előterjesztett beadványok gyakorlati tartalmi azonosságát illetően. A Kúria így a jelen eljárásra nézve a felülvizsgálati eljárásban 2 munkaórát fogadott el a beadvány elkészítésére és további 1 órát a tárgyaláson való részvételre. Ennek összegét az alperes által elfogadott 400 Ft/Euro árfolyam alkalmazásával és a forint összeg tekintetében az áfa alkalmazása mellett 81 280 Ft/óra összegben összesen 243 840 forintban állapította meg. Ezt meghaladóan a felülvizsgálati eljárásban érvényesített perköltségigényt nem találta megalapozottnak.

A döntés elvi tartalma

[78] A sajtó-helyreigazítási perben is érvényesül az az általános szabály, hogy tanúbizonyítás indítványozása esetén konkrétan meg kell jelölni a bizonyítani kívánt tényt és a bizonyítási eszközt. A kellő konkrétság hiányában előterjesztett bizonyítási indítványt mellőzni kell. Nem a tanúk vallomásának vélhető tartalmát szükséges előzetesen ismertetni, de azt meg kell jelölni, hogy konkrétan milyen tényre, körülményre, eseményre tud nyilatkozni, ezáltal biztosítva az ellenérdekű fél számára is a felkészülés lehetőségét.

Záró rész

[79] A Kúria a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a pervesztes alperes kiadóját kötelezte a felpereseknek az ügyvédi munkadíjban jelentkező felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére forint összegben. Ennekösszecszerúsége a fentiek szerint került meghatározásra.

[80] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket is a pervesztes alperes kiadója köteles megfizetni. A fizetendő illeték nagysága az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján került megállapításra. Tájékoztatja a Kúria az alperes kiadóját, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetni; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[81] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét – a felperes kérelmére – a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2025. március 19.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró